

Søknadsskjema for Bolyst.**1. Hva er navnet på prosjektet?**

BRIDGE OVER TROUBLED WATER

- Kulturbasert tettstedsutvikling

2. Hvem er juridisk eier av prosjektet?

Averøy kommune

3. Søknadsbeløp:

4 700 000

4. Når skal prosjektet gjennomføres (fra – til)?

2011 - 2013

5. Hvem er kontaktperson(er)?

Navn, adresse, telefonnummer og e-post.

Averøy kommune v/ass. rådmann Berit Hannasvik, tlf : 71513504/97516502

Berit.hannasvik@averoy.kommune.no**6. Prosjekt- og/eller arbeidsgruppe(r)**

Gi en kort oversikt over organiseringen av prosjektet.

Styringsgruppe for tettstedutvikling (Bridge over troubled water) består av 5 politiske representanter, rådmannen, styreleder i Averøy næringsforum og leder av Bruhagen bygdslag. Egen prosjektleder i 100 % stilling. Administrativ arbeidsgruppe, samt underarbeidsgrupper for Bo- og næringsutvikling og Et levende sentrum (aktiviteter, kultur og identitet), der representanter fra kulturliv, bygdslag, ungdomsråd, lokalt næringsliv er representert.

Drivhuset kultur- og næringshage etableres som eget selskap av Averøy næringsforum (Averøy kommune er medlemsbedrift). Eget styre.

Prosjekt kulturminnenæring: Averøy kommune arbeidsgiveransvar, styringsgruppe bestående av politiske representanter fra kommunene, fylkeskommune, regionmuseum, destinasjonsselskap og regional kulturturnæring. Prosjektgruppe med administrative representanter fra kommuner og fylkeskommune (kultur og næring), regionmuseum, destinasjonsselskap og lokal kulturturnæring.

7. Gi en kort omtale av prosjektet. Maks 250 ord. Forsøk å være så operativ som mulig. Jfr også punkt om gjennomføringsevne i utlysningsteksten.

Bridge over troubled Water (BOTW) er et treårig utviklingsprosjekt, med utgangspunkt i kommunesenteret Bruhagen. Prosjektet startet opp i 2010, og har tre innsatsområder:

1. Fysiske omgivelser
2. Bo- og næringsutvikling
3. Et levende sentrum

Se vedlegg for mer bakgrunnsinformasjon.

Søknadssum (prosjektledelse) kr 750 000,-

Kulturbasert næringsutvikling

Drivhuset kultur- og næringshage skal ha en spesiell satsing på kulturnæringer. Gjennom Drivhuset tilbys rimelige kontorarbeidsplasser til nyetablerte. Drivhuset skal bli et regionalt kompetansesenter for kulturnæringer og skal gi ytterligere vekst og mangfold i næringslivet. Drivhuset, som er en lokalt tilpasset næringshage, skal være kommunens Hoppid-kontor og skal jobbe aktivt med innovasjon og entreprenørskap. Det er startet opp et utviklingsarbeid i Drivhuset, spesielt rettet mot kulturminnenæringer (se vedlegg).

Følgende aktiviteter skal prege arbeidet i Drivhuset:

- Etablererveiledning
- Etablering av arenaer og systemer for læring og erfaringsutveksling innen kultur(minne)næringer.
- Produktutvikling
- Etablere et leverandørnettverk for opplevelser i Averøy og regionen
- Mentorordning for kvinnelige etablerere
- Utvikling av "innflytterpakken" i Averøy
- Gründeropplæring i grunnskolen
- Utrede kulturfunksjoner i nytt kommunehus i samarbeid med Averøy kommune

Søknadssum 1 250 000,-

Tilbakestrøm

Vi har planer om å sette i gang et arbeid med Tilbakestrøm i Drivhuset. Tilbakestrøm går ut på å ha kontakt med ungdom fra Averøy og regionen som tar utdanning innen kunst, kultur og media – få dem tilbake i ulike sammenhenger – prosjekt, presentasjoner, utviklingsarbeid, utstillinger, arrangement og attraksjonsutvikling.

I arbeidet inngår:

- Prosjektledelse
- Kartlegging og oppretting av nettverk
- Arenautvikling for utstillinger, konserter og opplevelser
- Stipendordninger
- Etablering av KULturuka i Averøy (KUA)
- Kunst- og kulturstudentutvekslinger
- Arrangement og attraksjonsutvikling

Søknadssum 2 350 000

Internasjonalisering/innvandring

Averøy og regionen har en betydelig arbeidsinnvandring, spesielt mange fra de Baltiske land og Øst Europa. Drivhuset skal veilede disse i ulike spørsmål om etablering av egen virksomhet, veiledning, språktjenester og informasjon om lokalsamfunnet gjennom "innflytterpakken". Vi ønsker også å inkludere disse i større grad som en ressurs i lokalsamfunnet, kulturelt og sosialt.

Vi skal jobbe med kompetansebygg og erfaringsutveksling innen entreprenørskap og kulturnæringer i samarbeid med vår vennskapskommune, Jekabpils i Latvia. I løpet av 2011 skal det utarbeides en to-årig handlingsplan for samarbeidet. I tilbakestrømsprosjektet søkes det også internasjonalt samarbeid gjennom voluntørtjenester, utvekslingsprogram innen ulike kunst- og kulturarrangement, minimum 1 utveksling årlig. Se vedlegg for utfyllende informasjon.

Søknadssum 350 000

8. Hvem er målgrupper for prosjektet?

Personer som ønsker å etablere næringsvirksomhet i kommunen, spesielt ungdom og kvinner. Skoleungdom og ungdom/studenter fra Averøy og regionen som tar utdanning/er ferdig utdannet innen kunst, kultur og media.

Lokalt næringsliv - reiselivs- og kultur(minne)næringer i regionen.

Innflyttere/innvandrere

Generelt er alle innbyggere og besøkende målgruppe – økt trivsel, økt aktivitet, bolyst, et levende lokalsamfunn.

Internasjonale samarbeidspartnere

9. Hvordan skal målgruppen(e) informeres/involveres i prosjektet?

Involvering gjennom deltakelse i arbeidsgrupper og utvalg. Generell informasjon på aktuelle hjemmesider (Averøy kommune, Drivhuset) og gjennom lokale medier. I tillegg bruk av sosiale medier, direkte kontakt for å nå utflyttet ungdom/studenter. Direkte involvering gjennom aktiv deltakelse.

Viser ellers til pkt. 11 forankring i hvordan innbyggere og spesielle målgrupper har vært involvert i arbeidet/planleggingen.

10. Hva er mål og eventuelt delmål for prosjektet?

Hovedmål:

Økt bolyst og tilflytting, spesielt i aldersgruppen 20 – 40 år og kvinner.

Delmål:

Skape et attraktivt og levende tettsted.

Styrke Bruhagen som kommunesenter og utvikle et attraktivt og levende sentrum og et mangfoldig næringsliv.

Styrke omdømme og identitet til kommunen, kommunesenteret og regionen.

Bedre integrasjon, kulturforståelse mellom lokalsamfunnet og utenlandske innflyttere, service, og informasjon.

Et godt samarbeid med Jekabpils om entreprenørskap og kultur.

11. Hvordan er målene forankret i lokale/regionale styringsdokumenter?

Overordnet mål i kommuneplanen for Averøy er befolkningsvekst, 5600 innbyggere innen 2012 og 5700 innen 2018. Vi ønsker mest vekst i aldersgruppen 20 – 40 og spesielt blant kvinner, pga av kvinneunderskudd i denne aldersgruppen.

Det ble gjennomført en egen undersøkelse over ungdommens framtidssdrømmer i forbindelse med kommuneplanarbeidet. Resultatene er tatt med i den strategiske planen.

Kommuneplanen har virkemidler/tiltak innen følgende områder i tillegg til arealplanen:

Kultur og identitet

Sentrumsutvikling

Næringsutvikling

Samferdsel og infrastruktur

Målet i kommuneplanen "Averøy 2018" er at Bruhagen skal være et moderne bo, service, skole, kultur og idrettssenter med møteplasser, kommunikasjoner og gode offentlige og private tjenestetilbud.

Eget ungdomsutvalg

Da kommunestyret etablerte seg i 2007, ble det opprettet et «ungdomsutvalg» satt sammen av de yngste representantene i kommunestyret. Utvalgets mandat var å drøfte virkemidler og tiltak for å øke tilflyttingen/ tilbakeflyttingen til Averøy, spesielt for denne målgruppen. Utvalget la fram en rapport med 19 ulike tiltak, der næringshage, etablererveiledning sentrumsutvikling og "tilbakestrøm" var sentrale.

Fylkesplan, Møre og Romsdal 2009 - 2012, med satsingsområder kultur, kompetanse og verdiskaping. Spesiell satsing på kulturnæringer som redskap for regional utvikling/verdiskaping.

12. Hva slags resultatindikatorer har prosjektet for måloppnåelse?

Beskriv hvordan dere skal arbeide for å finne ut om dere når målene i prosjektet?

Ved å gjennomføre tiltakene som beskrives under punkt 7.

Ved å følge opp/kartlegge befolkningsutviklingen, spesielt i aldersgruppen 20 – 40 år og om det fører til større utjevning mellom kvinner og menn i denne aldersgruppen.

Etablere 7 – 10 kontorarbeidsplasser i Drivhuset, der flere etableringer er kulturnæringer.

I form av tall for nye firmaetableringer generelt og spesielt innen kultur(minne)næringer – lokalt og regionalt

Følge opp slik at flere nyetablerte overlever de fem første kritiske årene.

Dokumentere økt handel, aktiviteter, arrangement og økt bosetting i kommunen og i kommunesenteret.

Interesse og pågang fra målgruppene om å delta i Tilbakestrømtiltak.

Omdømmemålinger

13. Beskriv kort hva dere tror vil ha størst læringseffekt for andre prosjekter/kommuner.

Hvordan vi har tatt tak i utfordringer pekt på i kommuneplanarbeidet, med kvinneunderskudd, lav score på likestillingsindekser (se fylkesstatistikk i vedlegg) et maskulint næringsliv og utflyttet ungdom. Konkretisert tiltak gjennom involvering og samarbeid.

Hvordan vi systematisk har involvert målgruppene, ungdom og kvinner i planleggingen, og hvordan vi tenker sammenhenger gjennom å starte med grunderundervisning for skoleungdom, følge dem videre gjennom Tilbakestrøm og videre gjennom etablererveiledning og inkludering i Drivhuset.

Hvordan vi har valgt å videreføre arbeidet med Miljøverndepartementets og Riksantikvarens verdiskapingsprogram, gjennom en spesiell satsing på kulturminnenæringer.

Hvordan vi knytter våre lokale satsinger opp mot samarbeidspartnere og prosjekter i vår vennskapskommune i Latvia, og hvordan vi kobler internasjonale prosjekter opp mot Tilbakestrømssatsingen.

14. Hvor geografisk konsentrert vil prosjektet ha effekt? (sett kryss)

- a) helt lokal effekt
- b) effekten kommer i flere kommuner i regionen X
- c) effekten kommer i hele fylket X
- d) effekten kommer i eget fylke og i andre fylker
- e) effekten kommer i eget fylke, samt i andre fylker og/eller utenfor Norge X

15. Gi en kort omtale over hvordan arbeidet eventuelt er tenkt slutført/videreført etter prosjektets slutt. Maks 250 ord.

Tiltakene i "Bridge over troubled water" videreføres gjennom kommunal planlegging, i tett samarbeid med lokalt næringsliv og utbyggere.

Kulturnæringer og kulturminnenæringer går inn i vanlig drift og blir en del av Drivhusets videre arbeid, med oppfølging av Averøy næringsforums medlemmer.

Tilbakestrømsprosjektet skal også gå inn som en del av den daglige driften i Drivhuset, kan også bli aktuelt som en felles satsing mellom kommunene i regionen.

16. Hvilke effekter av prosjektet ser dere for dere at prosjektet skal føre til?

Gi gjerne egne beskrivelser av effekter, og begrunn hvordan prosjektet kan føre til disse.

Eksempler på effekter kan være:

- a) Stabilisere eller øke befolkningen X
- b) Styrke, sikre eller etablere arbeidsplasser X
- c) Opprettholde/videreutvikle eksisterende virksomhet eller bidra til nyetableringer X
- d) Økt innovasjon eller innovasjonsevne X
- e) Økt kompetanse (både realkompetanse og formalkompetanse) for målgruppen X
- f) Økt tilgjengelighet (bedre veier, havner, andre transporttiltak og bredbånd)
- g) Styrke regionale sentra X
- h) Å gjøre stedet/kommunen/området mer attraktivt som bosted eller lokaliseringsvalg for bedrifter? X
- i) Å gjøre stedet/kommunen/området mer attraktivt som reisemål X

I tillegg til dette skjemaet, må søkere legge ved:

- Budsjet med kostnadsoverslag
- Finansieringsplan
- Framdriftsplan og milepælsplan
- Rapport fra evt. forprosjekt i tilknytning til omsøkt prosjekt

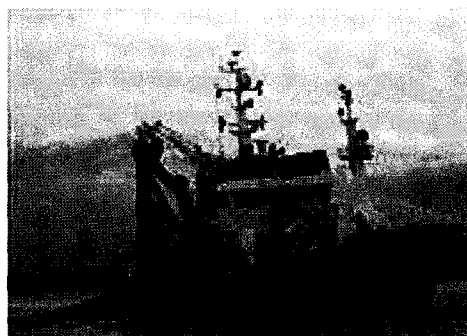
Vedlegg til Bolyst-søknad

I forbindelse med ny kommuneplan for Averøy, ble det pekt spesielt på utfordringen med en "sunn" befolkningssammensetning. Averøy kommune har et underskudd i aldersgruppen 20 – 40, og spesielt på kvinnesiden i denne aldersgruppen. Det ble satt fokus på unge menneskers bosettingspreferanser, og det ble jobbet aktivt med planer for å få unge mennesker til å bosette seg i kommune og også hindre at folk flytter ut.

En kjønnsbasert næringsstruktur

Averøy har lange tradisjoner for entreprenørskap og bedriftsetableringer. Lokale ressurser og kompetanse har utviklet næringslivet, som er sterkt og konkurransedyktig, men "maskulint", i den forstand at det er marine og maritime næringer og byggeindustrien som er dominerende. Derfor skårer Averøy lavt på likestillingsindekser. I fylkesstatistikken for Møre og Romsdal leser vi følgende:

Dei tre kommunane som kjem dårlegast ut på likestillingsindeksen i Møre og Romsdal i 2010, er Sande, Sandøy og Averøy. Det mest iaugefallande for desse kommunane er at verdiane på indikatorane for fordeling mellom kjønna i høve inntekt, deltidssyssetting, kommunale leiarar og kommunestyrerepresentantar er vesentleg lågare enn for landsgjennomsnittet. Desse kommunane skil seg også frå landet elles, ved at dei har ei skeivare fordeling av menn og kvinner i offentleg sektor og ved å ha ein meir kjønnsbasert næringsstruktur.

Averøy ligger strategisk til i forhold til regionens bo-, service- og arbeidsmarked, med rundt 80 000 innbyggere innen en reisetid på rundt 1 time. Averøy opplever et stort utbyggingspress, både når det gjelder privatboliger og næringsetableringer, spesielt etter at Atlanterhavstunnelen stod ferdig i 2009.

Overordnet mål i kommuneplanen er befolkningsvekst, 5600 innbyggere i 2012 og 5700 innen 2018.

Det ble gjennomført en egen undersøkelse over ungdommens framtidsdrømmer i forbindelse med kommuneplanarbeidet. Resultatene er tatt med i den strategiske planen, og er et eget vedlegg til kommuneplanen.

Kommuneplanen har virkemidler/tiltak innen følgende områder i tillegg til arealplanen:

- Kultur og identitet
- Sentrumsutvikling
- Næringsutvikling
- Samferdsel og infrastruktur

Vår Bolyst-søknad gjelder sentrumsutvikling, der kunst, kultur og næringsliv er de sentrale elementene.

Målet i kommuneplanen for sentrumsutviklingen er at Bruhagen (kommunesenteret) skal være et moderne bo, service, skole, kultur og idrettssenter med møteplasser, kommunikasjoner og gode offentlige og private tjenestetilbud.

Målet for næringsutvikling er: Averøy er en konkurransedyktig kommune for utvikling av eksisterende og nye arbeidsplasser

For kultur- og identitet er målet at kommunen har varierte og gode kulturtilbud, sterk lokal identitet og et positivt omdømme. Atlanterhavsveien og Kvernes kulturområde er våre fremste natur og kulturbaserte opplevelsesmål.

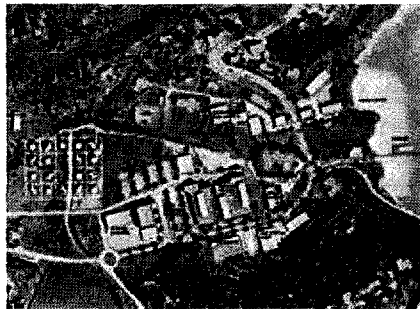
Eget ungdomsutvalg

Da kommunestyret etablerte seg i 2007, ble det opprettet et «ungdomsutvalg» satt sammen av de yngste representantene i kommunestyret. Utvalgets mandat var å drøfte virkemidler og tiltak for å øke tilflyttingen/ tilbakeflyttingen til Averøy, spesielt for denne målgruppen. Utvalget la fram en rapport med 19 ulike tiltak, der næringshage, etablererveiledning sentrumsutvikling og "tilbakestrøm" var sentrale.

Bridge over troubled Water har tre innsatsområder:

- 1. Fysiske omgivelser**
- 2. Bo- og næringsutvikling**
- 3. Et levende sentrum**

En viktig del i utviklingen av Bruhagen sentrum er også å bedre de fysiske omgivelsene i kommunesenteret. Vi ønsker å skape gode fysiske omgivelser som legger til rette for allsidig bruk. Samtidig er det klart at oppfatning av et sted skapes av dets omgivelser, fordi de er synlige.

"Bridge over troubled water"

Fremtidsbildet for Bruhagen kom frem gjennom en arkitektkonkurranse. Vinneren "Bridge over troubled water" av Bjørbekk og Lindheim, danner nå grunnlaget for utformingen av Bruhagen. Det formgivende elementet er elven. Elvelandskapet skal åpnes, vannspeil og vannfall vil ligge i hjertet av sentrum. Samtidig vil en bilfri akse strekke seg gjennom sentrum, som vil være med på å skape et offentlig rom og møteplass. Andre tiltak vil være etablering av rutebilstasjon, miljøgate, kommunehus med kulturhusfunksjoner, nye boliger og næringsbygg. Det planlegges også en kultursti som vil følge elven fra sjøen (Straumsvågen) til mølleruinene lengst oppe i elven. På denne måten kan folk følge vannveien som ble brukt tidligere til å ro korn opp til mølla, slik blir historien til Bruhagen knyttet til utviklingen.

For øvrig planlegger Averøy kommune bygging av et nytt kommunehus m/kulturhusfunksjoner i Bruhagen sentrum, bygget går inn som en del av "Bridge over troubled water" og skal være en naturlig møteplass for innbyggerne. Derfor jobbes det spesielt med kulturhusfunksjonene, der vi søker å finne gode kombinasjoner mellom bibliotek, servicekontor, kommunestyresal, utstillingsrom og scenefunksjoner.

Ny barneskole på Bruhagen for ca 300 elever fra nordre del av kommunen åpner høsten 2011, og ligger i samme område som ungdomsskole, kulturskole og idrettsanlegg.

Skole- og idrettsområdet ligger også i kommunesenteret (kort gangavstand), noe som genererer stor aktivitet i kommunesenteret i store deler av døgnet.

Drivhuset kultur- og næringshage:

Kommunestyret i Averøy har vedtatt å samarbeide med Averøy næringsforum om å opprette en næringshage i Bruhagen. Næringshagen har fått navnet "Drivhuset" og skal ha en spesiell satsing på kulturnæringer. Daglig leder i 100 % stilling skal tilsettes. Drivhuset skal tilby rimelige kontorarbeidsplasser til nyetablerte. Mål 7- 10 arbeidsplasser innen 2012.

Kommunens Hoppid.no kontor

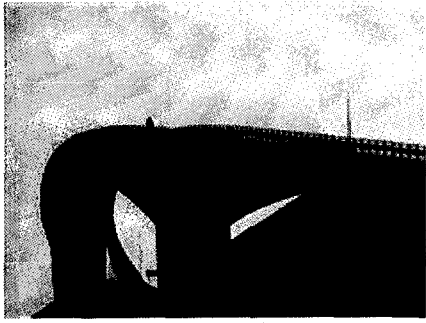
Næringshagen, som er en lokalt tilpasset næringshage, skal være kommunens Hoppid.no kontor og skal jobbe aktivt med innovasjon og entreprenørskap. Hoppid kontoret skal være det første naturlige kontaktpunktet for en person som ønsker å etablere egen bedrift. Hoppid kontakten følger opp nyetablerte i opptil 5 år. Daglig leder skal delta på kurs for å sertifiseres som Hoppid.kontakt.

Drivhuset skal bli et regionalt kompetansesenter for kulturnæringer og skal gi ytterligere vekst i kulturnæringene, styrke faglig fellesskap og kompetanse, samordne og bygge nettverk, synliggjøre og utvikle synergier.

Kulturminnenæringer:

Sammen med Møre og Romsdal fylkeskommune og tre nabokommuner ønsker vi en spesiell satsing innen kulturminnenæringer, tilknyttet Drivhuset.

Dette blir en fase II av Verdiskapingspiloten Atlanterhavsveien Bud –Kristiansund (ABK), som er Riksantikvarens og Miljøverndepartementets nasjonale satsing på kulturminnebasert verdiskaping - sosial, kulturell, miljømessig og økonomisk (2006 – 2010). ABK har vært et samarbeid mellom kommunene Kristiansund, Averøy, Eide og Fræna og Møre og Romsdal fylke, og har hatt som mål å medvirke til en positiv steds- og samfunnsutvikling langs strekningen. Atlanterhavsveien har vært spydspissen i dette arbeidet, der målet har vært at strekningen Bud – Kristiansund skal bli det fremste reisemålet i Sør-Norge. 300 000 besøker Atlanterhavsveien årlig. Et stort og uforløst potensiale for kulturnæringene. Atlanterhavsveien får status som Nasjonal Turistveg i 2012.

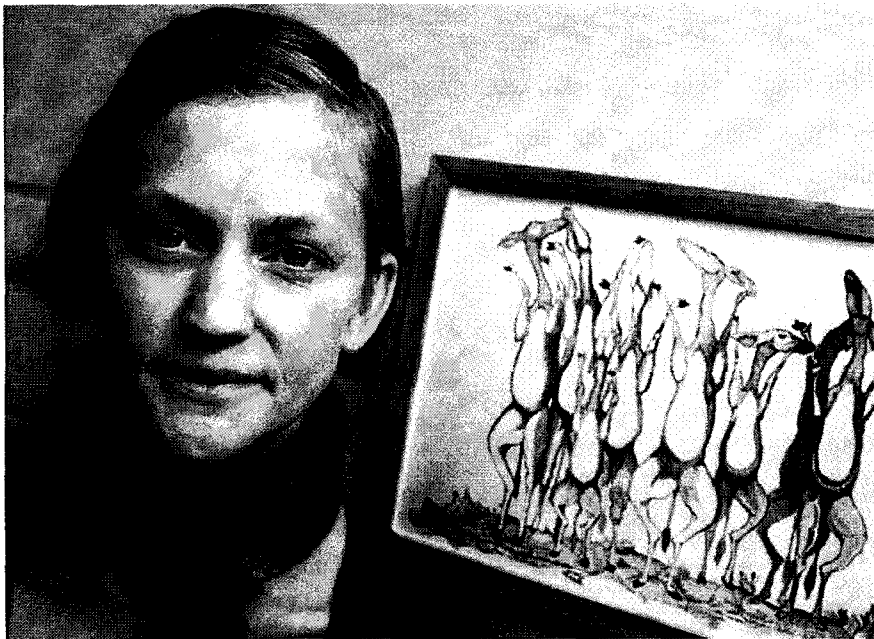
Storbrua på Atlanterhavsveien

ABK fase I har hatt særlig fokus på verdiskapingsområdene sosial, kulturell og miljømessig, men kan også vise til flere gode resultat innen det økonomiske feltet. Gjennom fase I har ABK vært mer inspirator enn innovatør i forhold til den økonomiske verdiskapingen.

Evalueringen konkluderer med at det er lagt et meget godt grunnlag for videre næringsutvikling basert på kulturminner og kulturmiljø, blant annet gjennom leveranse av infrastruktur og nye reiselivsprodukt, særlig formidling. Potensialet/næringsaspektet er ikke tatt godt nok ut – krever bevisstgjøring og tid. Det gjør at vi ønsker en videre og mer næringsrettet satsing i kulturminnefeltet.

Tilbakestrøm

Tilbakestrøm en satsing som går ut på å ha kontakt med ungdom fra Averøy og regionen som tar utdanning innen kunst, kultur og media – få dem tilbake i ulike sammenhenger – prosjekt, presentasjoner, utviklingsarbeid, utstillinger, kulturarrangement. Gjennom Tilbakestrøm styrkes identiteten til hjemkommunen og regionen, og bidrar til større mangfold, innovasjon og entreprenørskap. I tillegg bygger dette opp rundt bevissthet rundt kvalitet/profesjonalitet innen kulturnæringer. Konseptet har vært utprøvd i 2010 og har gitt meget gode resultater. I dette prosjektet skal det også jobbes aktivt med innsatsområde 3 – et levende sentrum – attraksjonsutvikling/arrangement.

Kunststudent Ida Følling (fra Averøy) med utstilling på Bruhagen.

Ut fra Drivhuset skal det også jobbes mer i grunnskolen med entreprenørskap.

Internasjonalisering

Averøy kommune har grepet fatt i de mulighetene som ligger for internasjonalt arbeid innenfor Aktiv ungdom, EUs ungdomsprogram for ikke-formell læring.

BTM

Kulturansvarlig i kommunen har deltatt på BTM (BiTriMulti)- kurs i Murcia i Spania i 2010. Bakgrunnen for deltakelse på kurset var at kommunen hadde liten erfaring med gruppeutveksling for ungdom. Kurset kalles BTM fordi man kan arrangere bi-, tri- og multilaterale gruppeutvekslinger, altså med to, tre eller flere land.

I Murcia, Spania, ble det utarbeidet ei skisse til ei gruppeutveksling mellom Irland, Norge og Spania. Irland skulle være vertskap for den første utvekslingen. Tanken om flere utvekslinger er alt skissert rundt ei utveksling til Norge, i tilknytning til Bjørnsonfestivalen 2012.

Kreativ skriving. Gruppeutveksling til Galway, Irland.

Sommeren 2011 skal tre ungdomsgrupper treffes i Galway. Dette er første gruppeutveksling kommet i stand gjennom Aktiv ungdom sitt program for gruppeutveksling. I februar 2011 var representanter for de tre nasjonene samlet i Galway, for en kvalitetssikring og risikovurdering av utvekslingen.

I Averøy er det opprettet ei gruppe i kreativ skriving. Deler av denne gruppa skal delta i gruppeutveksling.

Internasjonale demokratiprojekt

I april 2011 skal to ungdommer fra Averøy ungdomsråd til Tønsberg for å delta på et demokratiseminar. Målsettingen med deltakelsen er å lære mer om Aktiv ungdom sitt demokratiprojekt, og se om dette kan være en aktuell arena for videreutvikling av Averøy ungdomsråd.

EVS – Frivillig arbeid

Averøy kommune har fattet politisk vedtak om å søke om godkjenning som vertskap for- og sender av europeiske volontører. Søknaden skal sendes innen utgangen av april 2011. Tanken er å knytte til seg europeiske frivillige kulturarbeidere, både for å berike kommunen, lære av andre, og for å opparbeide en større attraktivitet knyttet til arbeid på kulturområder i Averøy. Noe av samme tenkingen ligger til grunn for å kunne sende volontører ut i Europa. Vi mener at det å kunne legge til rette for at ungdom fra Averøy kan reise ut i Europa er viktig og riktig. De får jobbe på ulike kulturfelter, lære om andre og bidra med kunnskap og kompetanse om egen kulturbakgrunn. Dette kan være med på å bygge opp om stolthet og identitet, og gi større forståelse for egen og andres kultur. Volontørtjenesten gir mulighet for samarbeid med organisasjoner og nettverk i andre europeiske land. Kontakten kan gi inspirasjon i eget arbeid og egen organisasjon.

Averøy og regionen har en betydelig arbeidsinnvandring, spesielt fra Baltiske og andre Øst Europeiske land. Gjennom satsingen i Drivhuset skal vi arbeide for en gjensidig kulturforståelse og bedre integrering. Drivhuset skal veilede i ulike spørsmål om etablering av egen virksomhet, samt være aktiv med informasjon om lokalsamfunnet, utvikle en egen "innflytterpakke".

Vi skal jobbe med kompetansebygging og erfaringsutveksling innen entreprenørskap og kulturnæringer i samarbeid med vår vennskapskommune, Jekabpils i Latvia. I løpet av 2011 skal det utarbeides en to-årig handlingsplan for samarbeidet.

A

"BRIDGE OVER TROUBLED WATER" - KULTURBASERT TETTSTEDSUTVIKLING

Budsjett 2011-2013

Tiltak	
Nærings- og kulturhagen "Drivhuset"	1 250 000
Etablererveiledning	
Kultur til næring - læring og erfaringsutveksling	
Leverandørnettverk opplevelser	
Etablerermentor for kvinnelige etablerere	
Innflytterservice og innflytterpakken	
Tilbakestrøm	2 350 000
Prosjektledelse	
Arenautvikling for utstillinger, konserter, opplevelser	
Sosiale medier for kartlegging og nettverk	
KUA - utvikling av Kulturuka i Averøy	
Kunst- og kulturstudent utveksling	
Internasjonalisering	350 000
Vennskapsby i Latvia - entreprenørskap/ku med mer	
Utarbeidelse av handlingsplan	
Møter + reiser	
Innflytter/språk/kultur-aktiviteter	
Prosjektledelse Bruhagen	750 000
	4 700 000

Bridge over tr ouble
2011-2013

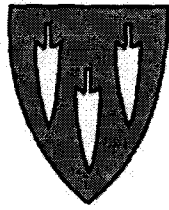
- finansieringsplan

Tiltak	Bridge over tr ouble				Investeringar		Fylkeskommune
	Kommune	Fylkeskomm	Næringsliv	Statsforv.	KRD	Kommune	
Nytt kommunehus	500 000	500 000	500 000			50 000 000	
Vannveier						4 000 000	16 000 000
Drivhuset	1 140 000	800 000	1 460 000		1 250 000		
Tilbakestrøm					2 350 000		
Knutepunkt Bruhagen	200 000			982 000			
Prosjektledelse Bridge over 1	750 000	750 000			750 000		
Internasjonalisering					350 000		
	2 590 000	2 050 000	1 960 000	982 000	4 700 000	54 000 000	16 000 000

Milepæler

Framdrift

M 1 Når Drivhuset har åpnet	Mai 2011
M 2 Når rapport fra arbeidsgrupper (bo- og næringsutvikling og kultur og identitet) er levert	Mai/juni 2011
M 3 Når prosjekt kulturminnenæring er etablert	Juni 2011
M 4 Når handlingsplan for internasjonalt samarbeid er lagt	Juli 2011
M 5 Når Tilbakestrømprosjektet er etablert	August 2011
M 6 Når plan for etablering av arenaer, produktutvikling, leverandørnettverk, mentorordning, innflytterservice og gründerarbeid i skolen er lagt	Oktober 2011
M 7 Når prosjektering av vannveien er avsluttet	Oktober 2011
M 8 Når plan for tilbakestrøm er lagt	November 2011
M 9 Når 5 bedrifter er etablert i Drivhuset	Januar 2012
M 10 Når plan for nytt kommunehus er ferdig	Januar 2012
M 11 Når aktivitetsplan for 2012 er ferdig	Januar 2012
M 12 Når det er klart for fysiske tiltak med vannvei/kulturstier	Mars 2012
M 13 Når plan for videre drift at prosjektene er lagt	Juni 2012
M 14 Når prosjekt kulturminnenæring er innlemmet i vanlig drift	Desember 2012
M 15 Når 10 bedrifter er etablert i Drivhuset	Desember 2012
M 16 Når prosjekt Tilbakestrøm er innlemmet i vanlig drift	Våren 2013

Tiltak for økt tilflytting – rapport 2008

Fra arbeidsgruppe oppnevnt av kommunestyret 18. desember 2007.

Innhold:

1. Bakgrunn/mandat.....	3
2. Nasjonale-, regionale og lokale utviklingstrekk.....	3
3. Bosettings- og framtidsprefranser	5
3.1. Averøyungdommenes bosettings- og yrkesvalg	6
4. Prosjekter, mål og tiltak for økt tilflytting.....	8
4.1. Bolyst-rådet	8
4.2. Tilflytting 2017	10
4.3. Innovasjon og etableringer	11
4.4. Næringsliv og ungdom under utdanning.....	13
4.5. Tilflyttere og utenlandske arbeidstakere	14
4.6. Kultur og identitet.....	15
4.7. Boligbygging.....	17
5. Oppsummering - tiltaksplan	18
Litteraturliste:.....	20

1. Bakgrunn/mandat

Kommunestyret etablerte 18. desember 2007 et utvalg (Ungdomsutvalget) som skulle drøfte virkemidler og tiltak for å øke tilflyttingen til Averøy. Utvalget har bestått av representanter i kommunestyret som er under 30 år. Arbeidsgruppen fikk følgende mandat (sak 0089/07):

Utvalget skal drøfte virkemidler og tiltak for å øke tilflyttingen til Averøy. Innen 2008 skal utvalget legge fram en rapport der det blir skissert tiltak på kort og på lang sikt som fører til at Averøy kommune blir en mer attraktiv kommune å bosette seg i for ungdom.

Utvalget har bestått av:

Ina Rangønes Libak, Erling Laugsand, Guri Bae Solvang, Frode Ressem og Jarle Haga (leder).
Varamedlemmer: Bjørn Olav Skarvøy, Renate Kalvø Gustad, Steinar Mork, Stian Røsand og Erlend Gustad. Kommunalsjef Berit Hannasvik har vært utvalgets sekretær.

Utvalget har hatt 9 møter (inkl. befaringer), som stort sett har vært avviklet i forbindelse med ordinære kommunestyremøter. I arbeidet har utvalget lagt vekt på å skaffe seg informasjon om nasjonale-, regionale og lokale utviklingstrekk i forhold til ungdoms bosettingspreferanser, aktuelle tilflyttings- og næringsutviklingsprosjekter lokalt og i fylket. Utvalget har spesielt gjort seg kjent med hvordan næringshager etableres og driftes ulike steder i fylket.

2. Nasjonale-, regionale og lokale utviklingstrekk

Utviklingen når det gjelder sentralisering, bosetting og verdiskaping er i stor grad preget av en vedvarende sentralisering, i den forstand at en stadig større del av befolkningen lever i eller nær større bysentra. Samtidig foregår en stadig større del av verdiskapingen i storbyområdene. Sentraliseringen har vist seg å være sterkere i tider med økonomisk vekst.

Et nytt trekk ved flyttemønsteret fra mindre sentrale områder det siste tiåret er en større likhet mellom menn og kvinner. Det har lenge vært slik at kvinner i større grad enn menn har bosatt seg i mer sentrale strøk. Nye tall fra SSB viser at denne forskjellen de siste årene har blitt

mindre. Dette skyldes ikke at flere kvinner blir værende i småsentrene og i spredtbygde strøk, men at mennene i større grad enn før også flytter til sentrale strøk.

En av grunnene til at menn i mindre grad enn før bosetter seg i mindre sentrale områder kan være at mannsdominerte yrker i disse områdene innenfor primærnæringene og industri og bergverk samlet har hatt en nedgang i sysselsettingen, selv i en periode med vekst i økonomien (KRD, Regionale utviklingstrekk 2008.)

Norge har hatt en vekst i folketallet på rundt 12 % i perioden 1977 – 2003, mens tilsvarende vekst i Møre og Romsdal har vært på rundt 4, 5 %. Årsaken til den lave veksten her i fylket er først og fremst flyttelekkasje i ungdomsfasen (15 – 35 år). Rundt 15 – 20 % av disse ungdomskulla har gått tapt for fylket i denne perioden. Befolkningsveksten skyldes fødselsoverskuddet, flere fødte enn døde. Barna er likevel i ferd med å bli underrepresenterte i Møre og Romsdal, og innslaget av personer eldre enn 40 år øker. Særlig gjelder dette kommunene i Romsdal og på Nordmøre, både i forhold til dagens befolkning, og utsiktene 10 år framover (Framover – fylkesplan for Møre og Romsdal).

Befolkningsutviklingen i Averøy kommune

I arbeidet med ny kommuneplan for Averøy, ble det pekt på en del tendenser når det gjelder befolkningsutviklingen i landet, i fylket og i Averøy kommune. At stadig flere bosetter seg i mer sentrale strøk er en utfordring - også for Averøy. Det blir viktig å få folk til å bosette seg i kommunen, men det er minst like viktig å hindre at folk flytter ut. Folketallet i Averøy pr. 01.07.08 er 5412. I forhold til den øvrige befolkningssammensetningen, har Averøy underskudd på kvinner i aldersgruppen 20 – 40 år, noe som først og fremst skyldes at flere jenter flytter ut av kommunen for utdanning og jobb, og at de ikke flytter hjem igjen. Det er sannsynlig at guttene har større muligheter til å få både utdanning og jobb lokalt.

3. Bosettings- og framtidspreferanser

Norsk institutt for by og regionforskning gjennomførte i 2006 (Sørli 2006) en undersøkelse omkring bygdeungdommers bosettingspreferanser, flyttemotiv og flytteprosesser. Rapporten fra arbeidet peker på hvordan bygdeungdommer rangerer faktorer som er viktige for valg av bosted.

Det er ikke store utslag mellom hva gutter og jenter rangerer. De viktigste faktorene er: Arbeidsmuligheter, utdanningsmuligheter, bomiljø/boligstandard, nærhet til venner, nærhet til slekt/hjemsted (jenter), natur og friluftsliv (gutter), gode kommunikasjoner, kultur og underholdning, klimatiske forhold, kafeer/restauranter (gutter), kjøpesentre/butikker (jenter), organisasjon og foreninger. Et viktig poeng er at de samme preferansene kan medføre at man faktisk ikke flytter, og rapporten slår fast at drøyt 50 % av 35-åringene i landet faktisk bor i oppvekstkommunen sin (som bofast eller tilbakeflyttet).

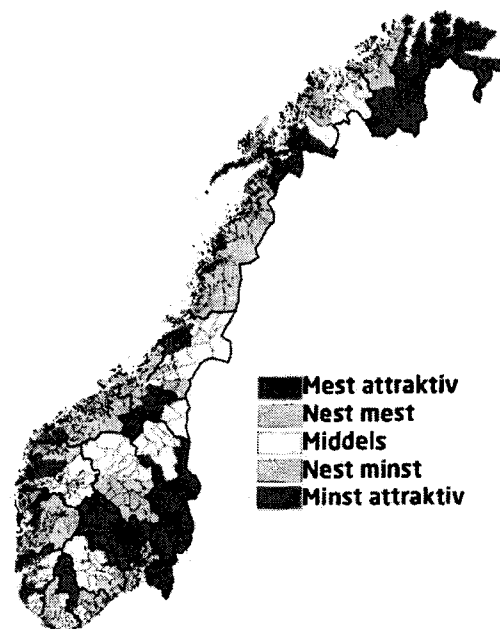
Rapporten konkluderer med at jenter i større grad enn gutter forutsier hvordan og hvorfor de kommer til å flytte. Et viktig poeng er også antydningen om at det er større potensiale for tilbakeflytting enn det som realiseres. Det er flere ting som skal klaffe samtidig, bindinger oppstår under livsløpet, skriver Sørli i sin rapport.

Attraktivitetsbarometer og "beste kommune"

Telemarksforskning har for andre år utarbeidet Attraktivitetsbarometeret, som rangerer regioners

og kommuners attraktivitet.

Attraktivitet er i denne sammenhengen definert som et områdes evne til å trekke til seg nye innbyggere gitt utviklingen i arbeidsmarkedet i samme område.

Øvre Romerike topper listen over de mest attraktive regionene, mens Rennesøy kommune i Rogaland er den mest attraktive kommunen.

Årets attraktivitetsbarometer har sett på attraktivitet spesielt for to ulike grupper: Unge voksne mellom 18-28 år, og barnefamilier. Her er det markerte forskjeller. Oslo er den mest attraktive kommunen for unge voksne, og samtidig den minst attraktive kommunen for barnefamilier. Rennesøy er den mest attraktive kommunen for barnefamilier.

3.1. Averøyungdommenes bosettings- og yrkesvalg

Undersøkelsen "Ung voksen i Averøy 2007 – 2018" som ble gjennomført blant elevene på Averøy ungdomsskole i forbindelse med ny kommuneplan 2007 – 2018, viser mange av de samme tendensene som de undersøkelsene som vi har nevnt. Spørsmålene i denne sammenhengen var med fokus på Averøy-samfunnet.

Av positive sider ved Averøy kommune har ungdommene pekt på at det er mye flott, variert og uberørt natur, muligheter for friluftsliv, Atlanterhavsveien, ungdomsklubben og Turbofrosk, muligheten for å skaffe seg en stor boligtomt og at det er godt og trygt sted å vokse opp på.

Av negative sider peker de på at Averøy har for få møteplasser, liten tilgang på leiligheter for folk i etableringsfasen (også for utlendinger som jobber her), at det er tungvint uten bil og, spesielt jentene, tror de ikke får seg jobb her¹. Mange jenter savner flere fritidstilbud, spesielt ballspill og hestesport.

¹ Bare 35 % av jentene tror de får seg jobb i kommunen, mens 62 % av guttene tror det samme.

Bosettings og yrkespreferansene er litt forskjellig mellom jenter og gutter, der mange av guttene ønsket å bli håndverkere, sjøfolk eller ønsket å jobbe i oljeindustrien. Dette er framtidsdrømmer som kan realiseres ved å bo i Averøy eller i nærheten.

Det er stor forskjell mellom gutter og jenter i spørsmålet om de kommer til å bo i kommunen når de blir voksne:

Gutter - Ja: 48 % Nei: 36%

Jenter - Ja: 18 % Nei: 65 %

2

Guttene som ikke har tenkt å bosette seg her, sier at det er fordi de ikke tror de kan få en slik jobb som de ønsker seg her i kommunen. Nest viktigste årsak er at de mener det er kjedelig her. Dette er jentene enige i, og de fleste jentene som ønsker å flytte ut, vil bo mer sentralt. En del av ungdommene kan kanskje tenke seg å bo her hvis de får en jobb de vil ha.

Både gutter og jenter er enige om hva som er avgjørende for hvor de kommer til å bosette seg: Jobben er viktigst, nærhet til slekt og familie er nest viktigst, mens aktiviteter kommer sist av de tre.

Både gutter og jenter tror årsaken til at mange som reiser ut for å ta utdanning, og ikke flytter tilbake, er at de har fått en jobb de liker og at de trives bra der de bor. Jentene tror at en annen viktig årsak er at de har funnet seg en kjæreste og stiftet familie et annet sted. En annen viktig grunn, som både gutter og jenter er enige om, er at de liker byen eller et større sted bedre og at de rett og slett ikke har fått seg jobb her.

² Her kan det være noen nyanser i tolkningen av hva det vil si "å bo her når de blir voksne". De fleste har nok tolket det som å etablere seg med hus, jobb og familie, mens andre har svart at de ikke skal bo her fordi de må et annet sted for å få en utdanning. Andre igjen har svart "Nei" og begrunnet det med at de vil ut å se seg om i verden først.

4. Prosjekter, mål og tiltak for økt tilflytting

Et overordnet mål i forslag til ny kommuneplan er å øke innbyggertallet i Averøy:

I 2012 har Averøy kommune 5600 innbyggere. Innen 2018 har folketallet steget ytterligere til 5700.

Det er mange gode krefter som drar i samme retning, og som lager planer og tiltak for økt tilflytting til distriktene. Arbeidsgruppen har undersøkt og stiftet bekjentskap med en del av prosjektene.

4.1. Bolyst-rådet

Distrikts-Norge trenger flere innbyggere som er stolte av lokalsamfunnet sitt, mener kommunalministeren, og viser til konklusjonene i "Bolyst-rådets" arbeid, der 14 unge mennesker i 2006-2007 gav innspill til hvordan distrikts- og regionalpolitikken bør innrettes mot unge i utdannings- og etableringsfasen. Mulighetene i distriktene må formidles til unge på en slik måte at de blir oppdaget, hevdet rådet.

Bolyst-rådet sin oppgave var å drøfte hva som er viktig for å få til en utvikling i distriktene som gjør det attraktivt for unge å bosette seg her i framtiden. Alle politikkområder som er viktige for unge, kunne være tema i rådet; eksempelvis kultur og velferdsspørsmål, miljø og natur, utdanning, arbeidsplasser, næringsutvikling, nyskaping og infrastruktur. Medlemmene i rådet var representanter fra ungdomsorganisasjoner, unge folkevalgte, unge ressurspersoner, ildsjeler og personer som har utmerket seg på sitt felt.

Markedsføring

Arbeidet resulterte i en rapport med en rekke konkrete forslag til regjeringen. Sentralt i denne rapporten var anbefalingen om at det må jobbes målrettet med markedsføring av distriktenes mange muligheter: "For å kommunisere med de unge må budskapet betraktes som viktig og rettet mot akkurat dem", påpekte Bolyst-rådet i rapporten.

Kommunene må kommunisere

Kommunene ble spesielt oppfordret til å satse mer på kommunikasjon: "Kommuner og regioner må tenke mer på at de har et produkt (et sted, en region) som de skal selge. Produktet skal selges til kunder (innbyggere og tilflyttere). De må identifisere det unike ved produktet og lære av næringslivet når det gjelder prinsippene rundt merkevarebygging", skrev Bolyst-rådet i sin rapport.

Som et tiltak i dette arbeidet, startet Kommunal- og regionaldepartementet i juni 2008 opp et forsøk med en omdømmeskole for norske kommuner.

Interessen for omdømmeskolen har vært stor. Når denne piloten er gjennomført før nyttår 2008, vil KRD gå gjennom erfaringene, for å finne ut om omdømmearbeid og en omdømmeskole skal videreføres i departementets regi. 16 kommuner er med i forsøksperioden.

I tillegg har departementet opprettet en egen hjemmeside www.regjeringen.no/ry til inspirasjon for norske kommuner i omdømmearbeidet.

Ungdomsutvalget foreslår følgende tiltak:

Averøy kommune må jobbe aktivt med omdømmebygging/markedsføring og kommunikasjon.

Utgangspunktet for omdømmebyggingen må være visjon, mål og strategier i vedtatt kommuneplan. Utvalget ser det som et viktig mål at både ansatte, politikere og innbyggere i kommunen kjenner kommunens visjon, hva den står for, og at dette skal prege det daglige arbeidet i kommunen.

Utvalget foreslår også at Averøy kommune utarbeider profileringsmateriell med utgangspunkt i en billedgjøring av visjonen, Storseisundbrua og – en god forbindelse. Det bør settes av 50 000 kroner til arbeidet.

Utvalget viser til KAF-samarbeidet om omdømmebygging, og ser det som svært viktig at Averøy kommune deltar aktivt i dette arbeidet.

Blir regjeringens pilotprosjekt videreført, bør Averøy kommune vurdere å melde seg på, for å styrke kompetansen om omdømmebygging.

4.2. Tilflytting 2017

Fylkespolitikkerne i Møre og Romsdal bevilget i mai 2007 midler til satsing på et nytt tilflyttings- og rekrutteringsprosjekt:

"Nytt program for rekruttering og busetjing

Regional- og næringsavdelinga har under utgreiing eit eige program for rekruttering og busetjing. Bakgrunnen for dette er tosidig: Distriktskommunane mister innbyggjarar medan næringslivet i dei same områda har stort behov for kvalifisert arbeidskraft. Programmet tar sikte på å rekruttere innanlandsk og utanlandsk arbeidskraft med siktemål å busetje desse permanent. Dette er eit omfattande arbeid der særleg integreringsdelen er krevjande. Samarbeidspartar er NAV-arbeid, bedrifter og kommunar"

Vi rår til at det blir sett av 3.250.000 kroner til eit fond til finansiering av nytt program for rekruttering og busetjing. Fondet er tenkt til å dekkja inn oppstartingskostnader for 2007 med 250.000 kroner, og deretter 1 mill. kroner til ulike tiltak innanfor programmet for kvart av åra 2008 – 2010."

Prosjektet har et langsiktig perspektiv, og skal legge til rette for en utvikling som er tilpasset de enkelte lokalsamfunn i fylket og det arbeidskraftbehov som til en hver tid eksisterer. Det er lagt opp til et tett samarbeid med NAV-arbeid, kommuner og næringsliv for å nå prosjektets mål: å snu fraflytting til tilflytting i Møre og Romsdal og medvirke til å skaffe et ekspansivt næringsliv den arbeidskrafta de har behov for.

Prosjektet skal støtte opp om og koordinere lokale prosjekt gjennom spredning av kunnskap og etablering av arenaer for erfaringsutveksling og kompetansebygging. Eksempel på slike lokale prosjekt er satsinga i Sunndal kommune på å få utflyttet ungdom til å flytte hjem:

"Love the valley", og traineeprogram for å rekruttere høyt utdanna ungdom som t.d. KOM- og TIM-trainee.

Ungdomsutvalget foreslår følgende tiltak:

Arenaer for erfaringsutveksling og kompetansebygging er viktig, spesielt interaktive digitale løsninger. Urvalget foreslår at Averøy kommune søker prosjektet Tilflytting 2017 om støtte til å utvikle en internettløsning til et slikt formål.

4.3. Innovasjon og etableringer

Kunnskap og kompetanse blir sett på som viktige forutsetninger for nyskaping og for å ta i bruk innovative løsninger. Målet i forslaget til ny kommuneplan er at Averøy kommune skal være konkurransedyktig for utvikling av eksisterende og nye arbeidsplasser. Strategien er å tilrettelegge og utvikling av Averøy som en attraktiv kommune for næringslivet. Det skal legges til rette for etablering av flere kompetansearbeidsplasser.

En stor del av den distriktpolitiske virkemiddelbruken er rettet inn mot innovasjon og etablering av nye virksomheter i mindre sentrale områder for å fremme omstilling og nyskaping. Det er generelt en høyere entreprenørskapsgrad i byene enn i mindre kommuner, selv om enkeltkommuner kan komme godt ut i statistikken. Kvinner i små kommuner har også en større entreprenørskapsaktivitet enn kvinner i byene.

Næringshager

Arbeidsgruppen har vært på befaring og fått informasjon om Bølgen Næringshage i Kristiansund og Fjordhagen næringshage i Stordal kommune.

Stikkord: Lokaltetter, bemanning (daglig leder), kommunal forankring, næringsfond for ungdom, forutsigbare rammer, unngå konkurransevridding, profilering, tilgjengelighet, plass for satelittselskap (som er etablert i andre kommuner), fast kontaktpunkt for nytilflyttede/informasjonsentral (må være noe annet enn det kommunale servicekontoret).

Organisering: Næringshager er bygd opp rundt ulike organisasjonsmodeller. I flere mindre kommuner er slike næringshager etablert som aksjeselskap. Arbeidsgruppen vurderer spesielt to modeller som aktuelle i Averøy:

1. Avdeling av allerede eksisterende næringshage (f. eks Bølgen i Kristiansund)
2. Nyetablering

Økonomi: Det er en viktig å vurdere økonomien i et slik prosjekt. En viktig forutsetning er at det er midler nok til å ansette en daglig leder. Utredning om felles næringsmidler (Averøy og Kristiansund) kan øremerkes næringsetablering for ungdom.

Arbeidsgruppen har fokusert på mulighetene for å etablere en næringshage i Averøy kommune, og har sett mer konkret på lokaler i Bruhagen næringsbygg.

Ungdomsutvalget foreslår følgende tiltak:

En næringshage i Averøy vil være et flott tilskudd og en god starthjelp til unge etablerere i kommunen. Ulike modeller bør utredes og evt. innarbeides som tiltak i forbindelse med rullering av felles næringsplan.

Hopp.id.no

Møre og Romsdal fylke og Innovasjon Norge står bak prosjektet hoppid.no. Dette er et fire-årig prosjekt med satsing på entreprenørskap, og med en årlig økonomisk ramme på rundt 5 millioner kroner. Hovedmålet er flere og bedre etableringer, økt tilgang og mangfold i næringsetableringene og samtidig en satsing på kvalitet og vekst. Fem satsingsområder med egne prosjektgrupper er etablert:

1. Satsing på entreprenørskap i utdanning.
2. Etablererrådgiving
3. Knoppskyting
4. Topp- vekstetableringer
5. Bygdeutvikling/småsamfunn

Bygdemobiliseringsarbeidet har hele småsamfunn som målgruppe. Ved å hjelpe hele bygda til å løfte seg selv, ønsker prosjektet å skape en god grobunn for ideer som de andre satsingsområdene i Entreprenørskapsprogrammet kan ta tak i og hjelpe videre. Solsiden Vekst har fått 300 000 kroner fra dette prosjektet.

Ungdomsutvalget foreslår følgende tiltak:

Det er viktig at innbyggere, næringsliv, velforeninger, bygdalag og spesielt ungdom får kjennskap til Hopp.id sine målsettinger og satsingsområder. Averøy kommune bør derfor ta initiativ til at det blir arrangert et informasjonsmøte i kommunen, der prosjektet blir presentert for disse målgruppene. Solsiden Vekst bør inviteres for å presentere sine erfaringer med prosjektet.

4.4. Næringsliv og ungdom under utdanning

Utvalget stiller spørsmål om kommunen og næringslivet er for lite fremtidsrettet i sitt arbeid, og peker på behovet for et tettere samarbeid mellom lokalt næringsliv, kommune og ungdom som er under utdanning. Mange ungdommer fra Averøy tar videre utdanning i Trondheim. Dette bør være en viktig målgruppe for kommune og næringsliv i jakten på kvalifisert arbeidskraft og potensielle "tilbakeflyttere".

Kommunestyret har tidligere vedtatt at Averøy kommune skal ta inn 5 nye lærlinger hvert år. Aktuelle fagområder er IKT, helsefag, kontorlag, barne- og ungdomsarbeider og kokkefag. Kostnadene må innarbeides i budsjett og økonomiplan.

NTNU (Norsk Teknisk- og naturvitenskapelige universitet) i Trondheim har et eget nettsted for bedriftskontakt. Dette kan være en mulighet for lokalt næringsliv å komme i kontakt med studenter og framtidig arbeidskraft. I tillegg kan masterstudenter innen ulike områder være en ressurs for bedrifter og kommune i enkelte utviklingsprosjekt.

Mange av ungdommene fra Averøy og Nordmøre tar også utdanning ved høgskolene i eget fylke. Høgskolen i Møre og Romsdal har et bredt spekter av utdanningstilbud, både på bachelor- og masternivå.

Ungdomsutvalget foreslår følgende tiltak:

Kostnadene i forbindelse med kommunestyrets vedtak om 5 nye lærlingeplasser årlig innarbeides i budsjett og økonomiplan.

Averøy kommune bør ta initiativ til at det blir opprettet kontakt mellom kommune, næringsliv og studentmiljøet i Trondheim. Tiltaket bør støttes av næringsfondsmidler, i tillegg bør det søkes støtte gjennom prosjektet Tilflytting 2017.

Kommune og næringsliv må være aktive i arbeidet med å presentere seg for elever på ungdomsskolenivået, gjerne i forbindelse med årlige utdanningsmesser for 10. årstrinn.

Delta aktivt i Næringspolitisk råd for Kristiansund og Averøy som gjennomfører prosjektet, Arena, en møteplass for unge arbeidstakere og studenter hjemmehørende i Kristiansunds-regionen.

4.5. Tilflyttere og utenlandske arbeidstakere

Som nevnt innledningsvis er det også viktig å hindre at folk flytter ut av kommunen. Utvalget mener derfor at det er viktig å følge opp tilflyttere med informasjon om ting som skjer, at de føler seg velkommen og at de får informasjon om kulturtilbud, offentlige tilbud m.m.

Utenlandske arbeidstakere/innflyttere må få spesiell oppmerksomhet i den forbindelse, blant annet med kontaktinformasjon på flere språk (minimum engelsk) på kommunens hjemmeside.

Viktig å bruke utenlandske innbyggere som allerede er etablert som ambassadører/tolker. Positiv tilnærming i alle ledd, slik som Vinje kommune kan vise til.

Ungdomsutvalget foreslår følgende tiltak:

Interaktive it-løsninger, som nevnt under punkt 4.2

Mer engelsk kontaktinformasjon på kommunens hjemmeside.

Mer aktiv informasjon om tilbud innen norskopplæring.

*Registrering av og kontakt med nye innbyggere. Utarbeide velkomstpakke "Averøypakken".
Averøy kommune må følge opp og delta aktivt i dette arbeidet som allerede er i gang i regi av næringspolitisk råd for Averøy og Kristiansund.*

4.6. Kultur og identitet

Kultur bidrar til å utvikle enkeltmennesket, dets tilhørighet og identitet. I de senere årene har det også vært økt oppmerksomhet på den verdien kultur har for næringsutvikling, bosetting, forebyggende helse og i forhold til skole. I forlaget til ny kommuneplan er kultur og identitet et satsingsområde, der målet blant annet er varierte og gode kulturtilbud, sterk lokal identitet og et positivt omdømme. Dette målet skal nås gjennom å engasjere befolkningen, spesielt ungdom, i omdømmebygging og utvikling av møtesteder og kulturtilbud.

Tilbakestrøm

Arbeidsgruppen har stiftet nærmere bekjentskap med et regionalt prosjekt fra Vesterålen "Tilbakestrøm" som holder kontakt med utflyttede unge kunstnere og kulturarbeidere fra regionen. Kulturkonsulenten i Averøy har oversatt prosjektets visjon, mål, idè og tiltak til hvordan dette kan være et tiltak i vårt arbeid:

Målsetting med dette prosjektet er å styrke kontakten mellom utflyttet ungdom fra Averøy som studerer eller arbeider innen kunst-, kultur- og mediefeltet. Prosjektet skal bidra til at "tilbakestrømmere" i kortere eller lengre perioder opptre og arbeider i Averøy, slik at tilknytningen til kommunen styrkes, med sikte på senere oppdrag eller tilbakeflytting. Et viktig

punkt i denne målsettingen er også å synliggjøre for befolkning og politikere lokalt og regionalt den kulturressursen utflyttet ungdom kan være.

Visjon: Å gjøre Averøy til en kommune som ungdom synes det er spennende å vokse opp i, forlokkende å komme hjem på ferie til, og aktuell å bosette seg i – for lengre eller kortere tid.

Idè: Å knytte sterke bånd mellom unge kunstnere, i vid forsand, og deres hjemkommune.

Målgruppe: "Tilbakestrømmere", dvs. ungdom (20 – 35 år) som driver med kunst og kultur på høyt faglig/kunstnerisk nivå, og som er hjemmehørende i Averøy, bosatt i eller utenfor kommunen. Unge kunstnere og kulturarbeidere som er bosatt utenfor landet, og som samarbeider med "tilbakestrømmere" er også med i målgruppen. Sekundære målgrupper er resten av den kunst- og kulturinteresserte befolkningen i kommunen.

Konkret handler det om å spore/følge opp ungdom som er innen denne målgruppen, og få dem med i ulike arrangement i hjemkommunen. Et annet virkemiddel er å få til en innkjøpsavtale eller andre avtaler mellom det lokale næringslivet og kunstnerne. En annen idè er å koble denne målgruppen tettere inn i lokale arrangement, som f. eks Averøydagene.

Møteplasser

Flere forskningsrapporter som Møreforskning har utarbeidet viser sammenhengen mellom utvikling av livskraftige lokalsamfunn, region, bolyst, ungdom og næringsutvikling. Særlig tydeliggjør rapportene betydningen av offentlig satsing på kultur- og fritidsaktiviteter. Ungdom gir klart uttrykk for at tilrettelegging av sosiale og kulturelle møtesteder har betydning.

Ungdomsutvalget foreslår følgende tiltak:

Averøy kommune bør vurdere å starte opp et tilbud som styrker kontakten mellom utflyttet ungdom fra Averøy som studerer eller arbeider innen kunst-, kultur- og mediefeltet. Det bør settes av et visst beløp til å utvikle tilbudet. Averøy kommune bør søke Tilflytting 2017 om støtte til prosjektet.

Averøy kommune bør bidra økonomisk til at nye tiltak i Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet blir realisert i tråd med planen.

På lengre sikt bør det etableres en uformell møteplass i Bruhagen sentrum, der kommunens rolle blir å formidle og stimulere til tiltaket gjennom næringspolitisk arbeid.

4.7. Boligbygging

I ungdomsundersøkelsen som ble gjennomført i forbindelse med ny kommuneplan, ble ungdomsskoleelevene spurt om sine bosettingspreferanser. I hovedsak ønsket ungdommene å bo i enebolig i boligfelt med stor hage, evt. i leilighet eller enebolig for seg selv på "landet".

Iveland kommune har regulert en større del av et boligområde til småbruks-lignende tomter, store boligtomter, der det er plass for noen få husdyr. I tillegg er det bygd kollektivt fjøs i boligområdet for husdyrene.

Arbeidsgruppen ser det som viktig at det blir bygd ut utleie- og selveierleiligheter (spesielt for ungdom) i Bruhagen sentrum. Dette bør vurderes ved modernisering/salg av kommunens administrasjonsbygg. Viktig også mht til at Bruhagen skal være et kommunikasjons-knutepunkt, og i forhold til arbeidet som pågår i arbeidsgruppen som skal se på utvikling av Bruhagen sentrum.

Ungdomsutvalget foreslår følgende tiltak:

Ved regulering av boligområder kan kommunen kartlegge behovet for, og eventuelt legge til rette for noen få større tomter med tanke på husdyrhold i liten skala.

Averøy kommune må være en aktiv part for å formidle behovet/legge til rette for utleie- og selveierleiligheter til framtidige utbyggere av Bruhagen sentrum.

6. Oppsummering – tiltaksplan

Tiltak	Mål
1. Omdømmebygging med utgangspunkt i kommunens visjon, mål og strategier i vedtatt kommuneplan.	Positivt omdømme, hindre utflytting ved at innbyggere, politikere og kommunens tilsatte kjenner til kommunens visjon og hva den står for.
2. Utarbeide profileringsmaterieill for Averøy kommune.	En mer helhetlig og profesjonell profilering av Averøy kommune som "merkevare".
3. Delta aktivt i KAF-samarbeidet om omdømmebygging.	Synliggjøre Averøy kommune som en attraktiv kommune i en større bo- arbeids- og markedsregion
4. Vurdere deltakelse i Kommunal- og regionaldepartementets prosjekt i omdømmebygging.	Styrke kompetanse innen markedsføring, kommunikasjon og omdømmebygging
5. Utvikle en interaktiv arena for erfarings- og kulturutveksling og kompetansebygging.	Økt tilflytting/bolyst ved å kjenne til, og å bidra til utvikling av lokalsamfunnet
6. Stimulere til etablering av næringshage i kommunen, som starthjelp til unge og nye etablerere i kommunen.	Nye tilskudd i næringslivet og attraktive kompetansearbeidsplasser.
7. Bidra til at det blir arrangert et informasjonsmøte i kommunen om Hopp.id.	Økt kunnskap om Hopp.id sine målsettinger og satsingsområder.
8. Kostnadene i forbindelse med kommunestyrets vedtak om 5 nye lærlinger årlig innarbeides i budsjett og økonomiplan.	Økt tilflytting og tilbakeflytting av ungdom som er under utdanning. Hindre utflytting.
9. Bidra til at det blir opprettet kontakt mellom kommune, næringsliv og studentmiljøet i Trondheim.	Synliggjøre næringsliv og kommune som kompetansearbeidsplasser, samt synliggjøre mulighetene som er i utdanningssystemet i arbeidet med endring og utvikling.
10. Synliggjøre lokalt næringsliv og Averøy kommune i forbindelse med utdanningsmesser som arrangeres lokalt.	Bevisstgjøre vår egen ungdom på de jobbmuligheter som finnes lokalt.
11. Bidra til å ivareta Averøy kommunes interesser i prosjektet Arena, i samarbeid med Kristiansund kommune.	Synliggjøre Averøy for unge arbeidstakere og studenter hjemmehørende i Kristiansundsregionen.
12. Mer engelsk kontaktinformasjon på kommunens hjemmeside.	Gi utenlandske arbeidstakere/potensielle tilflyttere relevant informasjon, som igjen kan stimulere til at de ønsker å bosette seg i Averøy.

13. Mer aktiv og tilpasset informasjon om tilbud for utenlandske tilflyttere	Trivsel og bolyst ved å kunne delta aktivt i lokalsamfunnet.
14. Registrering av og kontakt med nye innbyggere. Utarbeide egen velkomstpakke.	Styrke kommunens omdømme og ønske nye innbyggere velkommen.
15. Utvikle et prosjekt som styrker kontakten mellom utflyttet ungdom fra Averøy som studerer eller arbeider innen kunst-, kultur- og mediefeltet.	Bidra til at ungdom fra Averøy som studerer eller arbeider innen kunst og kultur kan opptre og jobbe i Averøy, slik at tilknytningen til kommunen styrkes, med sikte både på senere oppdrag og/eller tilbakeflytting.
16. Bidra økonomisk til at nye tiltak i Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet blir realisert i tråd med planen.	Utvikle tilbudet innen idrett og friluftsliv som et virkemiddel for bolyst og tilbakeflytting.
17. Bidra til at det blir etablert en uformell møteplass i Bruhagen sentrum for voksen ungdom.	Uformelle og moderne møteplasser som virkemiddel for trivsel, samt styrke Bruhagen som en levende bygd og kommunesenter.
18. Averøy kommune bør kartlegge behovet for, og eventuelt legge til rette for noen få større tomter med tanke på husdyrhold i liten skala.	Legge til rette for unge familier som søker livskvalitet gjennom å ha husdyr i nærmiljøet.
19. Formidle behovet/legge til rette for at det blir bygd utleie- og selveierleiligheter i Bruhagen sentrum.	Gjøre Bruhagen til en attraktiv plass å bo for ungdom og unge familier.

Litteraturliste:

"Averøy 2018" – forslag til kommuneplan for Averøy 2008 – 2018.

"Framover": Fylkesplan for Møre og Romsdal 2005-2010.

Sørli, Kjetil (2006): *Bosettingspreferanser, flyttemotiver og flytteprosesser*. Status og perspektiver omkring den regionale befolkningsutviklingen i Norge. Norsk institutt for by- og regionforskning.

"Regionale utviklingstrekk 2008", utrykt vedlegg til St. prp. nr. 1 (2008 – 2009) for Kommunal- og regionaldepartementet

Telemarksforskning: www.tmforskbo.no

Tilbakestrøms hjemmeside: www.vestreg.no/tilbakestrom/index.asp?L=1

"Ung voksen i Averøy 2007 – 2018" – oppsummering av ungdomsundersøkelse 2007

Oppsummering av spørreundersøkelsen

”Ung voksen i Averøy kommune 2007-2018”

Kommuneplanen er kommunens viktigste styringsdokument. I arbeidet med ny kommuneplan for Averøy kommune skal det bestemmes hvordan vi ønsker å ha det i årene framover, og hva vi må gjøre for å få det slik vi ønsker. I den forbindelse er det viktig å finne ut litt om hvordan ungdommene ser på dagens situasjon, og hvilke tanker og håp de har om framtida. For å få svar på en del spørsmål, ble det gjennomført en spørreundersøkelse på ungdomsskolen. Undersøkelsen ble gjennomført i uke 17 og 18 i 2007.

Spørsmålene er med hensikt stilt på en slik måte at det i minst mulig grad skulle være mulig å krysse av halvt i blinde. Ved å minske bruken av ”Ja/Nei”- spørsmål måtte ungdommene bruke sine egne ord for å svare. På grunn av dette var det mulig for de som deltok i undersøkelsen å gi flere enn ett svar på en del spørsmål – for eksempel har mange listet opp flere grunner til at det er bra å vokse opp på Averøya. På grunn av dette blir det lite nøyaktig å vise resultatene fra undersøkelsen i søylediagram eller andre grafiske framstillinger. Likevel kan essensen i svarene trekkes ut, og man kan finne noen tendenser. Ungdommene ble bedt om å skrive både klassetrinn og kjønn. I denne omgang er det skilt kun på kjønn. 123 gutter og 88 jenter har deltatt i undersøkelsen.

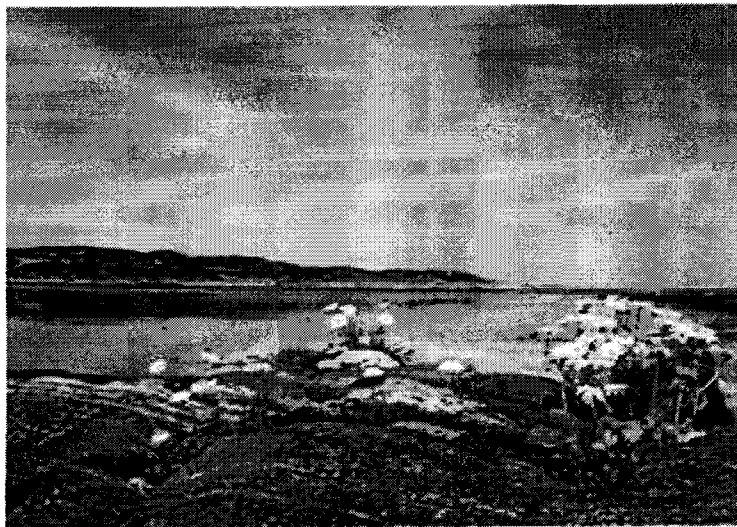
Enkelte spørsmål ble besvart ganske likt av relativt store grupper, for eksempel er mange enige om hva som blir positivt med tunnel til Kristiansund. På spørsmål om framtidig yrkesvalg ble svarene mer spredt. Når flere enn fem ønsker seg det samme yrket, oppfattes det som et ganske populært yrkesvalg.

Kort oppsummert og med noe rom for tolkning svarte ungdommene slik:

Det er fint å vokse opp i landlige omgivelser med masse flott natur

Av jentene svarer nesten halvparten at det som er positivt med å vokse opp i Averøy kommune er det landlige miljøet. Her er det god plass, god tilgang på tur- og friområder, lite støy og trafikk. Omtrent 30 % mener at vi har et godt miljø hvor alle kjenner alle, og at Averøya alt i alt er en fin plass å bo. Litt flere enn en av ti nevner spesielt den flotte naturen på øya. Godt aktivitetstilbud, blant annet Ungdomsklubben og Turbofrosk, oppleves som spesielt positivt av ca. 15 %.

Av guttene er det ca. en av tre som nevner det landlige som en positiv faktor for oppvekstmiljøet. Ca 40 % synes at det er et godt og trygt oppvekstmiljø på Averøya. Omkring en av tre gutter synes at den flotte naturen vår gir et viktig bidrag til en positiv oppvekst. Videre synes om lag en av ti det er positivt å vokse opp ved sjøen, og omtrent like mange synes det er positivt at vi har et godt idrettsmiljø og mange aktiviteter.

Mer ballspill, friidrett, motor og hest

Selv om mye er bra med å vokse opp her i kommunen, savner ca. halvparten av guttene enkelte fritidsaktiviteter, og hele 66 % av jentene ønsker seg noe mer å fylle fritida med. I overkant av 20 jenter savner ulike ballspill som for eksempel volleyball. Dessuten kunne det ha vært satsset mer på håndballen. 11 jenter kunne ha tenkt seg et tilbud om friidrett og/eller turn. Andre aktiviteter som er ønsket av fem eller flere jenter er diverse hesteaktiviter, dans og ulike former for kampsport.

Den fritidsaktiviteten som savnes av flest gutter er motorsport. 15 gutter nevner ulike grener som rally, cross, go-kart og ATV. I likhet med jentene er det en del gutter som kunne tenkt seg å bli med på kampsport. Flere ballspill og friidrett savnes av henholdsvis seks og åtte gutter. I underkant av ti kunne gjerne ha tenkt seg et samlingssted/spisested hvor de kan møtes på fritida.

Enklere og raskere til byen

Nå blir det snart tunnel til Kristiansund, og ikke uventet mener ungdommen (80 % av jentene og ca 75 % av guttene) at det blir bra å komme seg enklere og raskere til og fra byen – også sent på kvelden/natta. Av jentene tror omtrent to av ti at tunnelen vil bidra positivt til folketallet i kommunen ved at flere vil flytte til hit. En av ti gutter tror det samme.

Tungvint uten bil

En tunnel kan også føre noe negativt med seg, og over en fjerdedel av jentene skriver at det blir vanskeligere å komme seg til byen for de som ikke har bil. En like stor andel av guttene mener det samme. Mange gutter (ca. 15 %) tror det vil bli kjedeligere å kjøre tunnel istedenfor ferje, blant annet fordi den flotte utsikten forsvinner. I overkant av en av ti jenter tror det kan komme til å bli mer trafikk og forurensning med tunnelen. Dessuten er en del ungdommer opptatt av at det kommer til å bli dyrt å kjøre gjennom tunnelen, spesielt for de som ikke har bil. En av ti jenter nevner spesielt at de sosiale ferjeturene med svele og avis vil bli savnet.

Kommer til å sette pris på den skjønn naturen

Mange ungdommer synes det er vanskelig å tenke seg hva som vil være positivt med Averøya for dem som voksne. Noen gjør seg likevel noen tanker om det, og ca. 20 % av jentene og nesten like stor andel av guttene tror det vil være "den skjønn naturen". Omtrent 15 % av guttene tror de vil sette pris på at det er fint for barn å vokse opp her i landlige omgivelser med frisk luft og at "mine barn får det like artig som jeg har det nå". Mange jenter er enige. Mange tror de vil se på det gode miljø, fred og ro, lite folk, lite stress, og at de føler tilhørighet her, som det positive med Averøy når de blir voksne.

Jentene vil flytte fra øya

Gutter og jenter har svart litt ulikt på spørsmål om de kommer til å bo her når de blir voksne:

Gutter - Ja: 48 %	Nei: 36%
Jenter - Ja: 18 %	Nei: 65 %

Her kan det være noen nyanser i tolkningen av hva det vil si "å bo her når de blir voksne". De fleste har nok tolket det som å etablere seg med hus, jobb og familie, mens andre har svart at

de ikke skal bo her fordi de må et annet sted for å få en utdanning. Andre igjen har svart "Nei" og begrunnet det med at de vil ut å se seg om i verden først.

Den viktigste årsaken til at guttene ikke har tenkt å bosette seg her er at de ikke tror de kan få en slik jobb som de ønsker seg her i kommunen. Nest viktigste årsak er at det er kjedelig her på øya. Dette er jentene enige i, og de fleste jentene som ønsker seg bort vil bo mer sentralt. En del av ungdommene kan kanskje tenke seg å bo her hvis de får en jobb de vil ha. Det kan også være verdt å merke seg at fem jenter spesielt nevner dårlige oppvekstvilkår for framtidige barn og rusmiljøet som årsak til at de ikke ønsker å bo på Averøya når de blir voksne. Dette blir også nevnt av noen gutter.

Vil det bli mange høyt utdannede jenter?

Mange har ikke bestemt seg for hvilken utdanning de har lyst til å ta, men en god del har gjort seg noen tanker om det. Omtrent 40 % av jentene har lyst på en høyskole- eller universitetsutdanning (for eksempel politihøyskolen eller lege-, veterinær-, ingeniør/sivilingeniør- eller jusstudier). Flere enn en av ti ønsker seg en kreativ utdanning, innen musikk, dans, drama/teater, kunst, foto eller tegning, form og farge. Omkring 5 % kan tenke seg en utdanning innen restaurant- og matfag. Like mange ønsker seg en idrettsfaglig utdanning. Ellers nevner jentene svært mange ulike utdanninger de har lyst på – både tradisjonelle og ganske utradisjonelle.

Guttene vil bli håndverkere og sjømenn

Mellom 15 og 20 % av guttene har lyst på en håndverkerutdanning som for eksempel byggfag eller maskin- og mekanikerfag. Nesten like mange ønsker seg en utdanning innen elektronikk eller data/IKT. Omtrent 15 % sikter seg inn på en utdanning innen skipsfart, fiske eller offshore. Teknisk industriell produksjon nevnes som en ønsket utdanning av seks gutter, og sju gutter har lyst til å utdanne seg innen idrett. Som jentene nevner også guttene et stort antall ulike utdanningsmuligheter.

Jentene drømmer om å bli musikere, advokater og veterinærer

På spørsmål om hva de kommer til å arbeide med er det, ikke overraskende, mange som er usikre. Arbeidsfelt/yrker som nevnes av fem eller flere jenter er "noe med dyr", musikk og advokat. Ellers nevner tre eller flere yrker og arbeidsområder som skuespiller, lege, kokk, politi, kunst/foto/tegning, frisør, noe med barn og unge, i butikk eller oljebransjen.

Mange håndverkere ordner opp mens far er på sjøen.

Av guttene ser ca. 25 % for seg en jobb i oljebransjen eller på sjøen som for eksempel fisker, maskinist, kaptein eller skipper. Omtrent 20 % av guttene mener de vil arbeide som håndverker (snekker, elektriker, rørlegger, på bilverksted osv.). Ni gutter har lyst til å arbeide med data/IKT, sju vil bli ingeniører for eksempel innen bygg eller olje, fem vil arbeide som bonde eller agronom.

Jentene tror ikke de får seg jobb i Averøy.

62 % av guttene tror de kan få seg jobb på Averøya. Til sammenligning tror bare 35 % av jentene det samme. Av guttene tror 28,5 % at de ikke kan få seg jobb her, og hele 54,6 % av jentene tror ikke det vil være mulig å tjene til livets opphold her på øya.

Jobben viktigst for valg av bosted

Både gutter og jenter er enige om hva som er avgjørende for hvor de kommer til å bosette seg: Jobben er viktigst, nærhet til slekt og familie er nest viktigst, mens aktiviteter kommer sist av de tre.

Hus med stor hage på Bremsnes, Kårvåg eller Sveggen

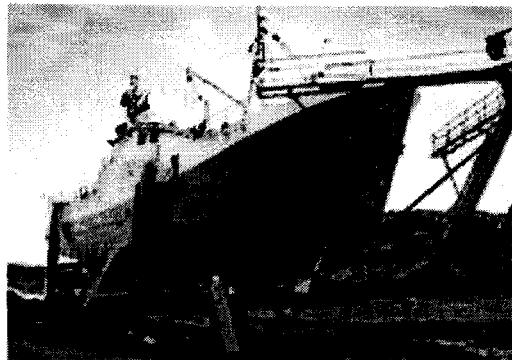
Bremsnes, Kårvåg, Sveggen og Innersida er de fire områdene som blir nevnt flest ganger når guttene skal si hvor de helst kan tenke seg å bo på Averøya. På Bremsnes, Sveggen og Innersida vil de fleste bo i boligfelt med store hager rundt eneboligene. Samme boligtype er populær på Kårvåg, men her er det like mange som kan tenke seg en enebolig litt mer for seg selv. Alt i alt er eneboliger med store hager den mest populære boligtypen blant guttene. Jentene vil stort sett bo på de samme stedene som guttene. Bremsnes, Kårvåg, Sveggen og Sveggen/Øksenvågen er alle populære områder for jentene, som for øvrig ikke er like ivrig på å bo på Innersida som det guttene er. Også jentene vil bo i boligfelt med store hager rundt eneboligene, men det er også en del som kan tenke seg å bo i leilighet på Bremsnes og på Kårvåg. Spesielt interessant er kanskje at store hager er mye mer populært enn små. Videre er det ikke nødvendigvis slik at alle vil bo på den siden av øya hvor de har vokst opp. Mange sier for eksempel at de har lyst til å bo *enten* på Bremsnes *eller* på Kårvåg.

Utflytterne kommer ikke tilbake fordi de trives godt på sitt nye bosted

Ikke alle som har vært borte for å skaffe seg en utdanning kommer tilbake og jobber på Averøya etterpå. Både gutter og jenter tror årsaken til det er at de har fått en jobb de liker og at de trives bra på det stedet de jobber. Jentene tror at en annen viktig årsak til at de ikke kommer tilbake, er at de har funnet seg en kjæreste og stiftet familie et annet sted. Dessuten er det mange som tror årsaken kan være at de ikke får seg jobb her. En annen viktig grunn, som både gutter og jenter er enige om, er at de liker byen eller et større sted bedre, og derfor ikke vil flytte hjem.

Tror på masse shopping og litt industri

Når det gjelder hvilke bedrifter som vil finnes i kommunen om 10 år tror ca. 45 % av jentene at det vil komme flere kjøpesentre og butikker bl.a. dagligvare-, kles-, sko-, sports- og dyrebutikker. Omtrent en av fem tror de samme bedriftene som finnes i dag fortsatt vil finnes, og at det ikke har kommet til særlig flere. Like mange mener at industrien vil bestå (Triplex,

Skretting og fiskeindustrien). Ca. 11 % tror det vil finnes kaféer, restauranter og kiosker på Averøya om ti år.

Halvparten av guttene (ca. 45%) tror det vil finnes en god del butikker (klesbutikker, sportsbutikker og elektrokjeder) og noen kjøpesentre her om ti år. I tillegg regner ca. 35 % av guttene med at det vil finnes noen industribedrifter som bl.a. Skretting og fiskeindustri. Omtrent 5 % tror det ikke vil skje noen utvikling i antall eller type bedrifter, slik at det vil være det samme som nå.

Jentene ønsker seg kjøpesentre, kaffe latte og Burger King

Halvparten av jentene skriver at de håper det i årene framover vil komme kjøpesentre og ulike butikker med bedre utvalg enn i dag. Mer enn en tidel av jentene har et håp om at det vil bli etablert flere kaféer og restauranter. Burger King nevnes spesielt av en del.

Guttene vil shoppe TV og bil

Også mange gutter håper på kjøpesentre og ulike butikker med klær, sportsutstyr og TV/data. Videre håper ca. 15 % av guttene at det fortsatt vil finnes en del fiskeindustri, biobrenselfabrikk og annen industri i kommunen om ti år. Omtrent 5 % av guttene skriver at de håper det vil finnes gårder her i årene framover. Nesten like mange har et håp om at det vil bli etablert bilforhandlere her etter hvert. Ellers er det noen som håper på at det vil finnes tekno- og databedrifter her om ti år, og andre håper det vil være verksteder her – både for bil og båt.

Atlantehavsveien er berømt

Ikke helt uventet svarte omtrent 60 % av guttene og nesten 70 % av jentene at de tror Averøya er kjent i resten av landet for Atlantehavsveien. Videre skriver omtrent en av fire jenter at de tror Averøya er kjent i resten av landet for "sin vakre natur". Flere enn 15 % av guttene tror det samme. Omtrent en av ti gutter mener at andre har hørt om øya i forbindelse med fiske, og det mener også omkring en av 20 jenter. Omtrent like mange av jentene mener likevel at øya ikke er kjent i det hele tatt.

